

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министър на образованието и науката

ЗАПОВЕД

№ РД09-366/15.02.2023 г.

На основание чл. 36, ал. 2 от Закона за професионалното образование и обучение във връзка с чл. 2, ал. 1 и 2 от Наредба № 1 от 19.02.2020 г. за организацията и провеждането на изпитите за придобиване на професионална квалификация, при спазване изискванията на чл. 66, ал. 1 и 2 от Административнопроцесуалния кодекс

УТВЪРЖДАВАМ

Национална изпитна програма за провеждане на държавен изпит за придобиване на четвърта степен на професионална квалификация за специалност код **8630701** „Транспортиране на пострадали и болни хора, оказване на първа помощ и последващо асистирание на лекари“, професия код **863070** „Военнослужещ – санитарен инструктор“ от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6 от Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО).

X

ПРОФ. САШО ПЕНОВ
Министър на образованието и науката

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

НАЦИОНАЛНА ИЗПИТНА ПРОГРАМА

**ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА
ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ
НА ЧЕТВЪРТА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ**

	Код по СППОО	Наименование
Професионално направление	863	„Военно дело и отбрана“
Професия	863070	„Военнослужещ – санитарен инструктор“
Специалност	8630701	„Транспортиране на пострадали и болни хора, оказване на първа помощ и последващо асистиране на лекари“

Утвърдена със Заповед № РД09-366/15.02.2023 г.

София, 2023 г.

I. ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ И ЦЕЛ НА ИЗПИТНАТА ПРОГРАМА

Националната изпитна програма е предназначена за провеждане на държавния изпит за придобиване на четвърта степен на професионална квалификация по специалност код **8630701 „Транспортиране на пострадали и болни хора, оказване на първа помощ и последващо асистирание на лекари“**, професия код **863070 „Военнослужещ - санитарен инструктор“** от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6 от Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО).

Целта на настоящата изпитна програма е да определи единни критерии за оценка на професионалните компетентности на обучаваните, изискващи се за придобиване на четвърта степен по изучаваната професия и специалност.

Националната изпитна програма е разработена във връзка с чл. 36 от ЗПОО и чл. 2, ал. 2 от Наредба № 1 от 19.02.2020 г. за организацията и провеждането на изпитите за придобиване на професионална квалификация.

II. СЪДЪРЖАНИЕ НА НАЦИОНАЛНАТА ИЗПИТНА ПРОГРАМА

За държавен изпит за придобиване на професионална квалификация

1. Част по теория на професията

- 1.1. Изпитни теми с кратко описание на учебното съдържание по всяка тема;
- 1.2. Критерии за оценяване на резултатите от обучението по всяка изпитна тема;
- 1.3. Матрица на писмен тест по всяка изпитна тема.

2. Част по практика на професията

- 2.1. Указание за съдържанието на индивидуалните задания;
- 2.2. Критериите за оценяване на резултатите от обучението.

3. Система за оценяване

4. Препоръчителна литература

5. Приложения

- а. Изпитен билет - част по теория на професията;
- б. Индивидуално задание по практика;
- в. Указание за разработване на писмен тест.

III. ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ – ЧАСТ ПО ТЕОРИЯ НА ПРОФЕСИЯТА

1. Изпитни теми, критерии за оценяване на резултатите и матрица на писмен тест по всяка изпитна тема

Изпитна тема № 1: Диагностика на заболявания на органи от опорно-двигателния апарат на човека

1. Структура на опорно-двигателния апарат
2. Функции на опорно-двигателния апарат
3. Същност и прояви на заболявания на органи от опорно-двигателния апарат
4. Диагностика на заболявания на органи от опорно-двигателния апарат

<i>Критерии за оценяване на изпитна тема № 1</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1. Описва структурата на опорно-двигателния апарат – кости и свързвания между костите, скелет на главата, скелет на горния крайник, скелет на долния крайник, строежа, формата и функциите на мускулите	20
2. Дефинира и обяснява функциите на опорно-двигателния апарат	20
3. Диференцира проявите и определя същността на заболяванията на органи от опорно-двигателния апарат – остеоартрит, гонартроза, остеопороза	30
4. Формулира оценки и изводи, относно диагностиката на заболявания на органи от опорно-двигателния апарат	30
Общ брой точки	100

Критерии за оценяване на изпитна тема № 1	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища					
		I	II	III	IV	V	VI
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.	Синтез 0-10 т.	Оценка 0-12
I	2	3	4	5	6	7	8
1. Описва структурата на опорно-двигателния апарат – кости и свързвания между костите, скелет на главата, скелет на горния крайник, скелет на долния крайник, строежа, формата и функциите на мускулите	20	4	3				
2. Дефинира и обяснява функциите на опорно-двигателния апарат	20	4	3				
3. Диференцира проявите и определя същността на заболяванията на органи от опорно-двигателния апарат – остеоартрит, гонартроза, остеопороза	30				1	1	1
4. Формулира оценки и изводи относно диагностиката на заболявания на органи от опорно-двигателния апарат	30				1	1	1
Общ брой задачи	20	8	6		2	2	2
Общ брой точки	100	16	24		16	20	24

Изпитна тема № 2: Диагностика на заболявания на органи от сърдечно-съдовата система на човека

1. Структура на сърдечно-съдовата система
2. Функции на сърдечно-съдовата система
3. Същност и прояви на заболявания на органи от сърдечно-съдовата система
4. Диагностика на заболявания на органи от сърдечно-съдовата система

Критерии за оценяване на изпитна тема № 2	Максимален брой точки
1. Описва структурата на съдечно-съдовата система – сърце, съдове на малкия кръг на кръвообращението, артерия на големия кръг на кръвообращението, вени на големия кръг на кръвообращението	20
2. Дефинира и обяснява функциите на сърдечно-съдовата система	20
3. Диференцира проявите и определя същността на заболяванията на органи от сърдечно-съдовата система – исхемична болест на сърцето, артериална хипертония, атеросклероза	30
4. Формулира оценки и изводи относно диагностиката на заболяванията на органи от сърдечно-съдовата система	30
Общ брой точки	100

Критерии за оценяване на изпитна тема № 2	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища					
		I	II	III	IV	V	VI
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.	Синтез 0-10 т.	Оценка 0-12
I	2	3	4	5	6	7	8
1. Описва структурата на сърдечно-съдовата система – сърце, съдове на малкия кръг на кръвообращението, артерия на големия кръг на кръвообращението, вени на големия кръг на кръвообращението	20	4	3				
2. Дефинира и обяснява функциите на сърдечно-съдовата система	20	4	3				
3. Диференцира проявите и определя същността на заболяванията на органи от сърдечно-съдовата система – исхемична болест на сърцето, артериална хипертония, атеросклероза	30				1	1	1
4. Формулира оценки и изводи относно диагностиката на заболяванията на органи от сърдечно-съдовата система	30				1	1	1
Общ брой задачи	20	8	6		2	2	2
Общ брой точки	100	16	24		16	20	24

Изпитна тема № 3: Диагностика на заболявания на органи от дихателната система на човека

1. Структура на дихателната система

2. Функции на дихателната система
3. Същност и прояви на заболявания на органи от дихателната система на човека
4. Диагностика на заболявания на органи от дихателната система

<i>Критерии за оценяване на изпитна тема № 3:</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1. Описва структурата на дихателната система – нос, гръклян, дихателна тръба и бронхи, бял дроб	20
2. Дефинира и обяснява функциите на дихателната система	20
3. Диференцира проявите и определя същността на заболяванията на органи от дихателната система – инфекции на горните дихателни пътища, инфекции на долните дихателни пътища, грип, пневмония	30
4. Формулира оценки и изводи, относно диагностиката на заболяванията на органи от дихателната система и обосновава необходимостта от рутинни изследвания при вирусна инфекция	30
Общ брой точки	100

Критерии за оценяване на изпитна тема № 3	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища					
		I	II	III	IV	V	VI
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.	Синтез 0-10 т.	Оценка 0-12
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>
1. Описва структурата на дихателната система – нос, гръклян, дихателна тръба и бронхи, бял дроб	20	4	3				
2. Дефинира и обяснява функциите на дихателната система	20	4	3				
3. Диференцира проявите и определя същността на заболяванията на органи от дихателната система – инфекции на горните дихателни пътища, инфекции на долните дихателни пътища, грип, пневмония	30				1	1	1
4. Формулира оценки и изводи относно диагностиката на заболяванията на органи от дихателната система и обосновава необходимостта от рутинни изследвания при вирусна инфекция	30				1	1	1
Общ брой задачи	20	8	6		2	2	2
Общ брой точки	100	16	24		16	20	24

Изпитна тема № 4: Диагностика на заболявания на органи от храносмилателната система на човека

1. Структура на храносмилателната система
2. Функции на храносмилателната система
3. Същност и прояви на заболявания на органи от храносмилателната система
4. Диагностика на заболявания на органи от храносмилателната система

Критерии за оценяване на изпитна тема № 4	Максимален брой точки
1. Описва структурата на храносмилателната система – устна кухина, гълтач, хранопровод, стомах, тънко черво, дебело черво, черен дроб, задстомашна жлеза, перитонеум	20
2. Дефинира и обяснява функциите на храносмилателната система	20
3. Диференцира проявите и определя същността на заболяванията на органи от храносмилателната система – гастрит, язвена болест, хепатит	30
4. Формулира оценки и изводи, относно диагностиката на заболяванията на органи от храносмилателната система	30
Общ брой точки	100

Критерии за оценяване на изпитна тема № 4	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища					
		I	II	III	IV	V	VI
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.	Синтез 0-10 т.	Оценка 0-12
I	2	3	4	5	6	7	8
1. Описва структурата на храносмилателната система – устна кухина, гълтач, хранопровод, стомах, тънко черво, дебело черво, черен дроб, задстомашна жлеза, перитонеум	20	4	3				
2. Дефинира и обяснява функциите на храносмилателната система	20	4	3				
3. Диференцира проявите и определя същността на заболяванията на органи от храносмилателната система на човека – гастрит, язвена болест, хепатит	30				1	1	1
4. Формулира оценки и изводи относно диагностиката на заболяванията на органи от храносмилателната система	30				1	1	1
Общ брой задачи	20	8	6		2	2	2
Общ брой точки	100	16	24		16	20	24

Изпитна тема № 5: Диагностика на заболявания на органи от отделителната система на човека

1. Структура на отделителната система
2. Функции на отделителната система
3. Същност и прояви на заболявания на органи от отделителната система
4. Диагностика на заболявания на органи от отделителната система

Критерии за оценяване на изпитна тема № 5	Максимален брой точки
1. Описва структурата на отделителната система – пикочни органи, бъбрек, екскреторни пътища на бъбрека, пикочен мехур	20
2. Дефинира и обяснява функциите на отделителната система.	20
3. Диференцира проявите и определя същността на заболяванията на органи от отделителната система на човека – бъбречна недостатъчност, бъбречнокаменна болест, уретрит, цистит	30

4. Формулира оценки и изводи относно диагностиката на заболяванията на органи от отделителната система	30
Общ брой точки	100

Критерии за оценяване на изпитна тема № 5	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища					
		I	II	III	IV	V	VI
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.	Синтез 0-10 т.	Оценка 0-12
<i>I</i>	2	3	4	5	6	7	8
1. Описва структурата на отделителната система – пикочни органи, бъбрек, екскреторни пътища на бъбрека, пикочен мехур	20	4	3				
2. Дефинира и обяснява функциите на отделителната система	20	4	3				
3. Диференцира проявите и определя същността на заболяванията на органи от отделителната система – бъбречна недостатъчност, бъбречнокаменна болест, уретрит, цистит	30				1	1	1
4. Формулира оценки и изводи относно диагностиката на заболяванията на органи от отделителната система	30				1	1	1
Общ брой задачи	20	8	6		2	2	2
Общ брой точки	100	16	24		16	20	24

Изпитна тема № 6: Диагностика на заболявания на органи от половата система на човека

1. Структура и функции на половата система на мъжа
2. Структура и функции на половата система на жената
3. Същност и прояви на заболявания на органи от половата система
4. Диагностика на заболявания на органи от половата система

Критерии за оценяване на изпитна тема № 6	Максимален брой точки
1. Описва структурата и обяснява функциите на половата система на мъжа – мъжки полови органи (семенник, семепровод, семенно мехурче, скротум, простатна жлеза, булбо-уретрални жлези, полов член, пикочен канал)	20
2. Описва структурата и обяснява функциите на половата система на жената – женски полови органи (яйчник, маточна тръба, матка, влагалище, външни женски полови органи, перинеум, млечна жлеза)	20
3. Диференцира проявите и определя същността на заболяванията на органи от половата система на мъжа и жената – хиперплазия на простатата, вагинит, аднексит, полово предавани болести	30
4. Формулира оценки и изводи и акцентира на различията относно диагностиката на заболяванията на органи от половата система на мъжа и жената	30
Общ брой точки	100

Критерии за оценяване на изпитна тема № 6	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища					
		I	II	III	IV	V	VI
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.	Синтез 0-10 т.	Оценка 0-12
<i>I</i>	2	3	4	5	6	7	8
1. Описва структурата и обяснява подробно функциите на половата система на мъжа – мъжки полови органи (семенник, семепровод, семенно мехурче, скротум, простатна жлеза, булбо-уретрални жлези, полов член, пикочен канал)	20	4	3				
2. Описва структурата и обяснява подробно функциите на половата система на жената – женски полови органи (яйчник, маточна тръба, матка, влагалище, външни женски полови органи, перинеум, млечна жлеза)	20	4	3				
3. Диференцира проявите и определя същността на заболяванията на органи от половата система на мъжа и жената – хиперплазия на простатата, вагинит, аднексит, полово предавани болести	30				1	1	1
4. Формулира оценки и изводи и акцентира на различията относно диагностиката на заболяванията на органи от половата система на мъжа и жената	30				1	1	1
Общ брой задачи	20	8	6		2	2	2
Общ брой точки	100	16	24		16	20	24

Изпитна тема № 7: Диагностика на заболявания на сетивни органи на човека

1. Характеристика на сетивните органи и свързаността им със структури от нервната система.
2. Същност и прояви на заболявания на сетивни органи
3. Диагностика на заболявания на сетивни органи

Критерии за оценяване на изпитна тема № 7	Максимален брой точки
1. Описва характеристиките на сетивните органи – рецептори за обща сетивност (кожа, орган на обоняването, орган на вкуса, орган на зрението), органи за на слуха и равновесието (външно ухо, средно ухо, вътрешно ухо)	20
2. Дефинира и обяснява свързаността на сетивните органи със структури от нервната система	20
3. Диференцира проявите и определя същността на заболявания на сетивни органи – меланом, глаукома, остър отит, ринит (хрема), лабиален херпес	30
4. Формулира оценки и изводи, относно диагностиката на заболявания на сетивни органи	30
Общ брой точки	100

Критерии за оценяване на изпитна тема № 7	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища					
		I	II	III	IV	V	VI
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.	Синтез 0-10 т.	Оценка 0-12
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>
1. Описва характеристиките на сетивните органи – рецептори за обща сетивност (кожа, орган на обоняването, орган на вкуса, орган на зрението), органи за на слуха и равновесието (външно ухо, средно ухо, вътрешно ухо)	20	4	3				
2. Дефинира и обяснява свързаността на сетивните органи със структури от нервната система	20	4	3				
3. Диференцира проявите и определя същността на заболяванията на сетивни органи - меланом, глаукома, остър отит, ринит (хрема), лабиален херпес	30				1	1	1
4. Формулира оценки и изводи относно диагностиката на заболяванията на сетивни органи	30				1	1	1
Общ брой задачи	20	8	6		2	2	2
Общ брой точки	100	16	24		16	20	24

Изпитна тема № 8: Дезинфекция и стерилизация

1. Същност на дезинфекцията и стерилизацията и методи за провеждане
2. Апаратура, инструменти и принадлежности за дезинфекция и стерилизация
3. Основни групи дезинфекционни и стерилизиращи вещества и разтвори
4. Ред за контрол при дезинфекция и стерилизация
- 5.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 8	Максимален брой точки
1. Описва същността на дезинфекцията и стерилизацията и детерминира методите за провеждането им	20
2. Дефинира и обяснява характеристиките на апаратурата, инструментите и принадлежностите за дезинфекция и стерилизация и последователността в подготовката им за работа	30
3. Диференцира и дава оценка на ефективността на основните групи дезинфекционни и стерилизиращи вещества и разтвори	30
4. Извършва обосновка на реда за контрол при прилагането на дезинфекция и стерилизация	20
Общ брой точки	100

Критерии за оценяване на изпитна тема № 8	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища					
		I	II	III	IV	V	VI
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.	Синтез 0-10 т.	Оценка 0-12
<i>I</i>	2	3	4	5	6	7	8
1. Описва същността на дезинфекцията и стерилизацията и детерминира методите за провеждането им	20	2	4				
2. Дефинира и обяснява характеристиките на апаратурата, инструментите и принадлежностите за дезинфекция и стерелизация и последователността в подготовката им за работа	30	2	3	1	1		
3. Диференцира и дава оценка на ефективността на основните групи дезинфекционни и стерилизиращи вещества и разтвори	30	2	3	1	1		
4. Извършва обосновка на реда за контрол при прилагането на дезинфекция и стерилизация	20	1	1	1	1		
Общ брой задачи	24	7	11	3	3		
Общ брой точки	100	14	44	18	24		

Изпитна тема № 9: Дезинсекция и дератизация

1. Същност на дезинсекцията и дератизацията и методи за провеждане
2. Апаратура, инструменти и принадлежности за дезинсекция и дератизация
3. Основни групи вещества и разтвори за дезинсекция и дератизация
4. Ред за контрол при дезинсекция и дератизация

Критерии за оценяване на изпитна тема № 9	Максимален брой точки
1. Описва същността на дезинсекцията и дератизацията и детерминира методите за провеждането им	20
2. Дефинира и обяснява характеристиките на апаратурата, инструментите и принадлежностите за дезинсекция и дератизация и последователността в подготовката им за работа	30
3. Диференцира и дава оценка на ефективността на основните групи вещества и разтвори за дезинсекция и дератизация.	30
4. Извършва обосновка на реда за контрол при прилагането на дезинсекция и дератизация	20
Общ брой точки	100

Критерии за оценяване на изпитна тема № 9	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища					
		I	II	III	IV	V	VI
		Знание 0-2 т.	Разбирание 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.	Синтез 0-10 т.	Оценка 0-12
<i>I</i>	2	3	4	5	6	7	8
1. Описва същността на дезинсекцията и дератизацията и детерминира методите за провеждането им	20	2	4				
2. Дефинира и обяснява характеристиките на апаратурата, инструментите и принадлежностите за дезинсекция и дератизация и поседователността в подготовката им за работа	30	2	3	1	1		
3. Диференцира и дава оценка на ефективността на основните групи вещества и разтвори за дезинсекция и дератизация	30	2	3	1	1		
4. Извършва обосновка на реда за контрол при прилагането на дезинсекция и дератизация	20	1	1	1	1		
Общ брой задачи	24	7	11	3	3		
Общ брой точки	100	14	44	18	24		

Изпитна тема № 10: Медицинска апаратура, инструменти и консумативи в спешната помощ

1. Видове медицинска апаратура, инструменти и консумативи
2. Характеристика на основните видове медицинска апаратура, инструменти и консумативи като изделия и състав
3. Медицинско оборудване на санитарен автомобил с нормална проходимост
4. Правила за безопасно приложение и употреба на медицинска апаратура, инструменти и консумативи

Критерии за оценяване на изпитна тема № 10	Максимален брой точки
1. Дефинира и описва вида и класификацията на медицинската апаратура, инструментите и консумативите	20
2. Диференцира основните видове медицинска апаратура, инструменти и консумативи като изделия и състав и оценява приложението им в спешната медицинска помощ	30
3. Описва медицинското оборудване на санитарен автомобил с нормална проходимост	20
4. Дефинира правилата за безопасно приложение и употреба на медицинската апаратура, инструментите и консумативите в спешната помощ	30
Общ брой точки	100

Критерии за оценяване на изпитна тема № 10	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища					
		I	II	III	IV	V	VI
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.	Синтез 0-10 т.	Оценка 0-12
<i>I</i>	2	3	4	5	6	7	8
1. Дефинира и описва вида и класификацията на медицинска апаратура, инструментите и консумативите	20	2	4				
2. Диференцира основните видове медицинска апаратура, инструментите и консумативите като изделия и състав и оценява приложението им в спешната медицинска помощ	30				1	1	1
3. Описва медицинското оборудване на санитарен автомобил с нормална проходимост	20	2	4				
4. Дефинира правилата за безопасно приложение и употреба на медицинската апаратура, инструментите и консумативите в спешната помощ	30				1	1	1
Общ брой задачи	18	4	8		2	2	2
Общ брой точки	100	8	32		16	20	24

Изпитна тема № 11: Спешни състояния, изискващи незабавна първа помощ

1. Характеристика на спешните състояния във вътрешните болести, нервните болести и психиатрията, хирургията и травматологията
2. Измерване и регистрация на физиологични показатели
3. Десмургия. Видове инжекции и инжекционна техника
4. Оценка на състоянието и жизнените функции и мониториране на основните жизнени показатели

Критерии за оценяване на изпитна тема № 11	Максимален брой точки
1. Описва характеристиките на спешните състояния във вътрешните болести, нервните болести и психиатрията, хирургията и травматологията с акцент на последователността на действията при оказване на незабавна първа помощ	20
2. Дефинира и описва реда и начините за измерване и регистрация на физиологичните показатели	30
3. Описва медицинските превръзки като вид, начин на изготвяне и приложение, видовете инжекции и инжекционна техника и извършва оценка на значението им при оказване на незабавна първа помощ	20
4. Диференцира реда и последователността при оценка на състоянието на жизнените показатели и формулира изводи	30
Общ брой точки	100

Критерии за оценяване на изпитна тема № 11	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища					
		I	II	III	IV	V	VI
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.	Синтез 0-10 т.	Оценка 0-12
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>
1. Описва характеристиките на спешните състояния във вътрешните болести, нервните болести и психиатрията, хирургията и травматологията с акцент на последователността на действията при оказване на незабавна първа помощ	20	2	4				
2. Дефинира и описва реда и начините за измерване и регистрация на физиологичните показатели	30				1	1	1
3. Описва медицинските превръзки като вид, начин на изготвяне и приложение, видовете инжекции и инжекционна техника и извършва оценка на значението им при оказване на незабавна първа помощ	20	2	4				
4. Диференцира реда и последователността при оценка на състоянието на жизнените показатели и формулира изводи	30				1	1	1
Общ брой задачи	18	4	8		2	2	2
Общ брой точки	100	8	32		16	20	24

Изпитна тема № 12: Алгоритъм на поведение при обструкция на дихателните пътища, удавяне и затрупване

1. Същност и съдържание на алгоритъма на поведение при обструкция на дихателните пътища и на алгоритъма на поведение при удавяне и затрупване
2. Доболнично поведение при обструкция на горните дихателни пътища, удавяне и затрупване
3. Поведение в спешното отделение при обструкция на горните дихателни пътища, удавяне и затрупване
4. Характерни собености на спешните диагностични и терапевтични дейности при обструкция на дихателните пътища, удавяне и затрупване

Критерии за оценяване на изпитна тема № 12	Максимален брой точки
1. Описва същността и съдържанието на алгоритъма на поведение при обструкция на дихателните пътища и алгоритъма на поведение при удавяне и затрупване	20
2. Дефинира и описва доболничното поведение при обструкция на горните дихателни пътища, удавяне и затрупване	30
3. Дефинира и описва поведението в спешното отделение при обструкция на горните дихателни пътища, удавяне и затрупване	30

4. Формулира изводи и заключения, относно характерните особености на спешните диагностични и терапевтични дейности при обструкция на дихателните пътища, удавяне и затрупване		20					
Общ брой точки		100					
Критерии за оценяване на изпитна тема № 12	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища					
		I	II	III	IV	V	VI
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.	Синтез 0-10 т.	Оценка 0-12
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Описва същността и съдържанието на алгоритъма на поведение при обструкция на дихателните пътища и алгоритъма на поведение при удавяне и затрупване	20	2	4				
2. Дефинира и описва допълнителното поведение при обструкция на горните дихателни пътища, удавяне и затрупване	30				1	1	1
3. Дефинира и описва поведението в спешното отделение при обструкция на горните дихателни пътища, удавяне и затрупване	30				1	1	1
4. Формулира изводи и заключения относно характерните особености на спешните диагностични и терапевтични дейности при обструкция на дихателните пътища, удавяне и затрупване	20	1	1	1	1		
Общ брой задачи	16	3	5	1	3	2	2
Общ брой точки	100	6	20	6	24	20	24

Изпитна тема № 13: Алгоритъм на поведение при травми – черепно-мозъчни, гръбначен стълб, гръден кош, корем, крайници

1. Същност и съдържание на алгоритъма на поведение при травми – черепно-мозъчни, гръбначен стълб, гръден кош, корем, крайници
2. Допълнително поведение при травми – черепно-мозъчни, гръбначен стълб, гръден кош, корем, крайници
3. Поведение в спешното отделение при травми – черепно-мозъчни, гръбначен стълб, гръден кош, корем, крайници
4. Характерни особености на спешните диагностични и терапевтични дейности при травми – черепно-мозъчни, гръбначен стълб, гръден кош, корем, крайници

Критерии за оценяване на изпитна тема № 13	Максимален брой точки
1. Описва същността и съдържанието на алгоритъма на поведение при травми – черепно-мозъчни, гръбначен стълб, гръден кош, корем, крайници	20

2. Дефинира и описва допълнителното поведение при травми – черепно-мозъчни, гръбначен стълб, гръден кош, корем, крайници	30
3. Дефинира и описва поведението в спешното отделение при травми: черепно-мозъчни, гръбначен стълб, гръден кош, корем, крайници	30
4. Формулира изводи и заключения относно характерните особености на спешните диагностични и терапевтични дейности при травми – черепно-мозъчни, гръбначен стълб, гръден кош, корем, крайници	20
Общ брой точки	100

Критерии за оценяване на изпитна тема № 13	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища						
		I	II	III	IV	V	VI	
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.	Синтез 0-10 т.	Оценка 0-12	
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	
1. Описва същността и съдържанието на алгоритъма на поведение при травми – черепно-мозъчни, гръбначен стълб, гръден кош, корем, крайници	20	2	4					
2. Дефинира и описва допълнителното поведение при при травми – черепно-мозъчни, гръбначен стълб, гръден кош, корем, крайници	30				1	1	1	
3. Дефинира и описва поведението в спешното отделение при травми – черепно-мозъчни, гръбначен стълб, гръден кош, корем, крайници	30				1	1	1	
4. Формулира изводи и заключения, относно характерните особености на спешните диагностични и терапевтични дейности при травми – черепно-мозъчни, гръбначен стълб, гръден кош, корем, крайници	20	1	1	1	1			
Общ брой задачи	16	3	5	1	3	2	2	2
Общ брой точки	100	6	20	6	24	20	24	24

Изпитна тема № 14: Алгоритъм на поведение при при кръвотечения и рани

1. Същност и съдържание на алгоритъма на поведение при кръвотечения и рани
2. Допълнително поведение при кръвотечения и рани
3. Поведение в спешното отделение при кръвотечения и рани
4. Характерни особености на спешните диагностични и терапевтични дейности при кръвотечения и рани

Критерии за оценяване на изпитна тема № 14	Максимален брой точки
1. Описва същността и съдържанието на алгоритъма на поведение при кръвотечения и рани	20
2. Дефинира и описва допълнителното поведение при кръвотечения и рани	30

3. Дефинира и описва поведението в спешното отделение при кръвотечения и рани	30
4. Формулира изводи и заключения относно характерните особености на спешните диагностични и терапевтични дейности при кръвотечения и рани	20
Общ брой точки	100

Критерии за оценяване на изпитна тема № 14	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища					
		I	II	III	IV	V	VI
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.	Синтез 0-10 т.	Оценка 0-12
I	2	3	4	5	6	7	8
1. Описва същността и съдържанието на алгоритъма на поведение при кръвотечения и рани	20	2	4				
2. Дефинира и описва допълнителното поведение при кръвотечения и рани	30				1	1	1
3. Дефинира и описва поведението в спешното отделение при кръвотечения и рани	30				1	1	1
4. Формулира изводи и заключения, относно характерните особености на спешните диагностични и терапевтични дейности при кръвотечения и рани	20	1	1	1	1		
Общ брой задачи	16	3	5	1	3	2	2
Общ брой точки	100	6	20	6	24	20	24

Изпитна тема № 15: Алгоритъм на поведение при нарушено съзнание – сонкоп, колапс, шок и коматозни състояния

1. Същност и съдържание на алгоритъма на поведение при нарушено съзнание – сонкоп, колапс, шок, и алгоритъма на поведение при коматозни състояния
2. Допълнително поведение при нарушено съзнание – сонкоп, колапс, шок и коматозни състояния
3. Поведение в спешното отделение при нарушено съзнание – сонкоп, колапс, шок и коматозни състояния
4. Характерни особености на спешните диагностични и терапевтични дейности при нарушено съзнание – сонкоп, колапс, шок и коматозни състояния

Критерии за оценяване на изпитна тема № 15	Максимален брой точки
1. Описва същността и съдържанието на алгоритъма на поведение при нарушено съзнание – сонкоп, колапс, шок и алгоритъма на поведение при коматозни състояния	20
2. Дефинира и описва допълнителното поведение при нарушено съзнание - сонкоп, колапс, шок и коматозни състояния	30
3. Дефинира и описва поведението в спешното отделение при при нарушено съзнание - сонкоп, колапс, шок, и коматозни състояния	30

4. Формулира изводи и заключения относно характерните особености на спешните диагностични и терапевтични дейности при нарушено съзнание – сонкоп, колапс, шок и коматозни състояния	20
Общ брой точки	100

Критерии за оценяване на изпитна тема № 15	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища					
		I	II	III	IV	V	VI
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.	Синтез 0-10 т.	Оценка 0-12
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>
1. Описва същността и съдържанието на алгоритъма на поведение при нарушено съзнание – сонкоп, колапс, шок и алгоритъма на поведение при коматозни състояния	20	2	4				
2. Дефинира и описва допълнителното поведение при нарушено съзнание – сонкоп, колапс, шок и при коматозни състояния	30				1	1	1
3. Дефинира и описва поведението в спешното отделение при нарушено съзнание – сонкоп, колапс, шок и при коматозни състояния	30				1	1	1
4. Формулира изводи и заключения, относно характерните особености на спешните диагностични и терапевтични дейности при нарушено съзнание – сонкоп, колапс, шок и коматозни състояния	20	1	1	1	1		
Общ брой задачи	16	3	5	1	3	2	2
Общ брой точки	100	6	20	6	24	20	24

Изпитна тема № 16: Алгоритъм на поведение при прегряване, изгаряне и измръзване

1. Същност и съдържание на алгоритъма на поведение при прегряване и изгаряне и алгоритъма на поведение при измръзване
2. Допълнително поведение при прегряване, изгаряне и измръзване
3. Поведение в спешното отделение при прегряване, изгаряне и измръзване
4. Характерни особености на спешните диагностични и терапевтични дейности при прегряване, изгаряне и измръзване

Критерии за оценяване на изпитна тема № 16	Максимален брой точки
1. Описва същността и съдържанието на алгоритъма на поведение при прегряване и изгаряне и алгоритъма на поведение при измръзване	20
2. Дефинира и описва допълнителното поведение при прегряване, изгаряне и измръзване	30
3. Дефинира и описва поведението в спешното отделение при прегряване, изгаряне и измръзване	30
4. Формулира изводи и заключения относно характерните особености на спешните диагностични и терапевтични дейности при прегряване, изгаряне и измръзване	20
Общ брой точки	100

Критерии за оценяване на изпитна тема № 16	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища					
		I	II	III	IV	V	VI
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.	Синтез 0-10 т.	Оценка 0-12
<i>1</i>	2	3	4	5	6	7	8
1. Описва същността и съдържанието на алгоритъма на поведение при прегряване и изгаряне и алгоритъма на поведение при измръзване	20	2	4				
2. Дефинира и описва допълнителното поведение при прегряване, изгаряне и измръзване	30				1	1	1
3. Дефинира и описва поведението в спешното отделение при прегряване, изгаряне и измръзване	30				1	1	1
4. Формулира изводи и заключения относно характерните особености на спешните диагностични и терапевтични дейности при прегряване, изгаряне и измръзване	20	1	1	1	1		
Общ брой задачи	16	3	5	1	3	2	2
Общ брой точки	100	6	20	6	24	20	24

Изпитна тема № 17: Алгоритъм на поведение при интоксикация с лекарствени продукти, гъби, селскостопански отрови, метали и газове, ухапване от насекоми и змии и алергия

1. Същност и съдържанието на алгоритъма на поведение при интоксикация с лекарствени продукти, гъби, селскостопански отрови, метали и газове, алгоритъма на поведение при ухапване от насекоми и змии и алгоритъма на поведение при алергия
2. Допълнително поведение при интоксикация с лекарствени продукти, гъби, селскостопански отрови, метали и газове, ухапване от насекоми и змии и алергия
3. Поведение в спешното отделение при интоксикация с лекарствени продукти, гъби, селскостопански отрови, метали и газове, ухапване от насекоми и змии и алергия
4. Характерни особености на спешните диагностични и терапевтични дейности при интоксикация с лекарствени продукти, гъби, селскостопански отрови, метали и газове, ухапване от насекоми и змии и алергия

Критерии за оценяване на изпитна тема № 17	Максимален брой точки
1. Описва същността и съдържанието на алгоритъма на поведение при интоксикация с лекарствени продукти, гъби, селскостопански отрови, метали и газове, алгоритъма на поведение при ухапване от насекоми и змии и алгоритъма на поведение при алергия	20
2. Дефинира и описва доболничното поведение при интоксикация с лекарствени продукти, гъби, селскостопански отрови, метали и газове, ухапване от насекоми и змии и алергия	30
3. Дефинира и описва поведението в спешното отделение при интоксикация с лекарствени продукти, гъби, селскостопански отрови, метали и газове, ухапване от насекоми и змии и алергия	30
4. Формулира изводи и заключения относно характерните особености на спешните диагностични и терапевтични дейности при интоксикация с лекарствени продукти, гъби, селскостопански отрови, метали и газове, ухапване от насекоми и змии и алергия	20
Общ брой точки	100

Критерии за оценяване на изпитна тема № 17	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища					
		I	II	III	IV	V	VI
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.	Синтез 0-10 т.	Оценка 0-12
I	2	3	4	5	6	7	8
1. Описва същността и съдържанието на алгоритъма на поведение при интоксикация с лекарствени продукти, гъби, селскостопански отрови, метали и газове, алгоритъма на поведение при ухапване от насекоми и змии и алгоритъма на поведение при алергия	20	2	4				
2. Дефинира и описва доболничното поведение при интоксикация с лекарствени продукти, гъби, селскостопански отрови, метали и газове, ухапване от насекоми и змии и алергия	30				1	1	1
3. Дефинира и описва поведението в спешното отделение при интоксикация с лекарствени продукти, гъби, селскостопански отрови, метали и газове, ухапване от насекоми и змии и алергия	30				1	1	1
4. Формулира изводи и заключения относно характерните особености на спешните диагностични и терапевтични дейности при интоксикация с лекарствени продукти, гъби, селскостопански отрови, метали и газове, ухапване от насекоми и змии и алергия	20	1	1	1	1		
Общ брой задачи	16	3	5	1	3	2	2
Общ брой точки	100	6	20	6	24	20	24

Изпитна тема № 18: Алгоритми на поведение при кризисни и бедствени ситуации

1. Същност и съдържание на алгоритмите на поведение при пътнотранспортно произшествие, пожар, природно бедствие - наводнение, земетресение, бури, производствени и битови аварии и терористичен акт
2. Доболнично поведение при пътнотранспортно произшествие, пожар, природно бедствие – наводнение, земетресение, бури, производствени и битови аварии и терористичен акт
3. Поведение в спешното отделение след пътнотранспортно произшествие, пожар, природно бедствие – наводнение, земетресение, бури, производствени и битови аварии и терористичен акт
4. Характерни особености на спешните диагностични и терапевтични дейности при пътнотранспортно произшествие, пожар, природно бедствие – наводнение, земетресение, бури, производствени и битови аварии и терористичен акт

Критерии за оценяване на изпитна тема № 18	Максимален брой точки
1. Описва същността и съдържанието на алгоритмите на поведение при пътнотранспортно произшествие, пожар, природно бедствие – наводнение, земетресение, бури, производствени и битови аварии и терористичен акт	20
2. Дефинира и описва доболничното поведение при пътнотранспортно произшествие, пожар, природно бедствие – наводнение, земетресение, бури, производствени и битови аварии и терористичен акт	30
3. Дефинира и описва поведението в спешното отделение след пътнотранспортно произшествие, пожар, природно бедствие – наводнение, земетресение, бури, производствени и битови аварии и терористичен акт	30
4. Формулира изводи и заключения относно характерните особености на спешните диагностични и терапевтични дейности при пътнотранспортно произшествие, пожар, природно бедствие – наводнение, земетресение, бури, производствени и битови аварии и терористичен акт	20
Общ брой точки	100

Критерии за оценяване на изпитна тема № 18	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища					
		I	II	III	IV	V	VI
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.	Синтез 0-10 т.	Оценка 0-12
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Описва същността и съдържанието на алгоритмите на поведение при пътнотранспортно произшествие, пожар, природно бедствие – наводнение,	20	2	4				

земе́тресение, бури, производствени и битови аварии и терористичен акт							
2. Дефинира и описва доболничното поведение при пътнотранспортно произшествие, пожар, природно бедствие – наводнение, земетресение, бури, производствени и битови аварии и терористичен акт	30				1	1	1
3. Дефинира и описва поведението в спешното отделение след пътнотранспортно произшествие, пожар, природно бедствие – наводнение, земетресение, бури, производствени и битови аварии и терористичен акт	30				1	1	1
4. Формулира изводи и заключения, относно характерните особености на спешните диагностични и терапевтични дейности при пътнотранспортно произшествие, пожар, природно бедствие – наводнение, земетресение, бури, производствени и битови аварии и терористичен акт	20	1	1	1	1		
Общ брой задачи	16	3	5	1	3	2	2
Общ брой точки	100	6	20	6	24	20	24

IV. ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ – ЧАСТ ПО ПРАКТИКА НА ПРОФЕСИЯТА

1. Указание за съдържанието на индивидуалните задания

Индивидуалното задание по практика съдържа темата на индивидуалното задание и изискванията към крайния резултат от изпълнението на заданието. По решение на комисията за провеждане и оценяване на изпита – част по практика на професията, могат да се дадат допълнителни указания, които да подпомогнат обучавания при изпълнение на индивидуалното задание.

Примерно индивидуално практическо задание

Тема: Извършване на регламентни работи съобразно конкретното задание

2. Критерии за оценяване

Критерии и показатели за оценяване	Максимален брой точки
Да се опише извършването на регламентни работи съобразно конкретното задание	
1. Описва предназначението, изискването и вида съобразно конкретното задание	20
2. Описва работа съобразно конкретното задание	20
3. Описва се извършването на регламентни работи съобразно конкретното задание	20
Провеждане на занятия по общовойскава подготовка в Българската армия. Да се проведе занятие по физическа подготовка тема №..., занятие № ..... от учебната програма за задължителна професионална подготовка по учебен предмет „Физическа подготовка“	
4. Готовност за провеждане на занятието (план, форма, снаряжение)	5

4.1. Правилен подбор на детайли, материали и инструменти съобразно конкретното задание: <ul style="list-style-type: none"> - преценява типа и вида на необходимите материали, според изпитното задание; - правилно подбира необходимите материали и детайли. 	
5. Спазване на мерките за безопасност	10
5.1. Спазване на правилата за здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда: <ul style="list-style-type: none"> - избира и използва правилно лични предпазни средства; - правилно и по безопасен начин използва предметите и средствата на труда; - разпознава опасни ситуации, които биха могли да възникнат в процеса на работа, дефинира и спазва предписания за своевременна реакция. <i>Забележка: Ако обучаваният по време на изпита създава опасна ситуация, застрашаваща собствения му живот или живота на други лица, изпитът се прекратява и на обучавания се поставя оценка слаб 2.</i>	
6. Методическа последователност при провеждане на занятиято	5
6.1. Ефективност на организацията на занятиято: <ul style="list-style-type: none"> - подреденост на пособия и материали, осигуряваща удобство и точно спазване на указанията; - целесъобразна употреба на материалите. 	
7. Техника на подаване на командите.	5
8. Спазване на разчета на времето. Работа с равномерен темп за определено време	5
9. Поведение по време на занятиято	10
Общ брой точки	100

2. При спазване на методиката и правилата за провеждане на занятия по общовойскава подготовка в Българската армия да се проведе занятие по физическа подготовка тема №....., занятие № ..... от учебната програма за задължителна професионална подготовка по учебен предмет „Физическа подготовка“.

Указания (инструкции/изисквания) за изпълнение на индивидуалното задание:

- провежда се на спортна площадка;
- необходимите условия за изпълнение на заданието – обучаеми, форма, материално осигуряване.

V. СИСТЕМА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

Оценяването на резултатите от държавния изпит за придобиване на четвърта степен на професионална квалификация по специалността код 8630701 „Транспортиране на пострадали и болни хора, оказване на първа помощ и последващо асистирание на

лекари“, професия код 863070 „Военнослужещ – санитарен инструктор“ е в точки, както следва:

- част по теория на професията – максимален брой 100;
- част по практика на професията – максимален брой 100.

Всяка част от държавния изпит е успешно положена при постигане на петдесет на сто от максималния брой точки.

Формирането на окончателната оценка от изпита е в съотношение 50 процента от получения брой точки от частта по теория на професията и 50 процента от получения брой точки от частта по практика на професията.

Окончателната оценка в брой точки се формира след успешното полагане на всяка част от изпита и се изчислява, както следва:

Окончателната оценка в брой точки е равна на $0,5 \times$ получения брой точки от частта по теория на професията + $0,5 \times$ получения брой точки от частта по практика на професията.

Окончателната оценка от брой точки се превръща в цифрова оценка с точност до 0,01 по формулата:

Цифрова оценка = окончателната оценка в брой точки $\times$ 0,06.

Окончателната оценката от държавния изпит за придобиване на квалификация по професията е с количествен и качествен показател с точност до 0,01 и се определя, както следва:

- а) за количествен показател от 2,00 до 2,99 се определя качествен показател „слаб“;
- б) за количествен показател от 3,00 до 3,49 се определя качествен показател „среден“;
- в) за количествен показател от 3,50 до 4,49 се определя качествен показател „добър“;
- г) за количествен показател от 4,50 до 5,49 се определя качествен показател „много добър“;
- д) за количествен показател от 5,50 до 6,00 се определя качествен показател „отличен“.

VI. АВТОРСКИ ЕКИП

1. Доцент Версавия Стоянова ВАСЕВА - ЧОРБАДЖИЙСКА – началник служба „Учебна и научно-изследователска дейност“
2. Доктор Юлиян Дочев ДОЧЕВ – началник на сектор „Професионално обучение“, в Център за професионално обучение към ВМА
3. Сашо Михайлов Георгиев – главен експерт в сектор „Професионално обучение“, в Център за професионално обучение към ВМА

1. Изпитен билет – част по теория на професията

.....
(пълно наименование на обучаващата институция)

**ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ЧЕТВЪРТА СТЕПЕН НА
ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ – ЧАСТ ПО ТЕОРИЯ НА ПРОФЕСИЯТА**

по професия код ..... „.....“

специалност код ..... „.....“

Изпитен билет № .....

Изпитна тема:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

(изписва се точното наименование на темата с кратко описание на учебното съдържание)

Описание на дидактическите материали (ако е приложимо)

.....
.....

Председател на изпитната комисия: .....

(име, фамилия)

(подпис)

Директор/ръководител на обучаващата институция: .....

(име, фамилия)

(подпис)

(печат на обучаващата институция)

2. Индивидуално задание по практика

.....
(пълно наименование на обучаващата институция)

**ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ЧЕТВЪРТА СТЕПЕН НА
ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ – ЧАСТ ПО ПРАКТИКА НА ПРОФЕСИЯТА**

по професия код ..... „.....“

специалност код ..... „.....“

И н д и в и д у а л н о з а д а н и е № .....

На.....

(трите имена на обучавания)

от ..... курс, начална дата на изпита: ..... начален час: .....

крайна дата на изпита: ..... час на приключване на изпита: .....

1. Да се .....

(вписва се темата на практическото задание)

2. Указания (инструкции/изисквания) за изпълнение на практическото задание:

.....
.....
.....
.....

ОБУЧАВАН: .....

(име, фамилия)

(подпис)

Председател на изпитната комисия :.....

(име, фамилия)

(подпис)

Директор/ръководител на обучаващата институция :.....

(име, фамилия) (подпис)

(печат на обучаващата институция)

3. Указание за разработване на писмен тест

При провеждане на държавния изпит – част по теория на професията, с писмен тест въз основа на критериите за оценка към всяка изпитна тема се съставят тестовите задачи.

Всяка тестова задача задължително съдържа поне един глагол (при възможност започва с глагол), изразяващ действието, което трябва да извърши обучаваният, и показващ равнището по таксономията на Блум, еталона на верния отговор и ключ за оценяване – пълния отговор, за който се получават максимален брой точки съобразно равнището на задачата, определени в таблицата за критериите за оценка на всяка изпитна тема.

Към всеки тест се разработва указание за работа, което включва целта на теста – какви знания и умения се оценяват с него; описание на теста – брой задачи, типология (задачи със свободен отговор; задачи за допълване/съотнасяне; задачи с избран отговор) и начин на работа с тях; продължителност на времето за работа с теста; начин на оценяване на резултатите от теста.

А) Примерно указание за работа

.....
(пълно наименование на училището/обучаващата институция)

Уважаеми курсисти,

Вие получавате тест, който съдържа .... задачи с различна трудност с максимален брой точки – 100. За всеки Ваш отговор ще получите определен брой точки, показан в долния десен ъгъл след всяка задача.

Целта на теста е да се установи равнището на усвоените от Вас знания и умения, задължителни за придобиване на четвърта степен на професионална квалификация по професия „.....“, специалност „.....“.

Отбелязването на верния според Вас отговор при задачите с избран отговор е чрез знак **X**, а за другите типове задачи начинът на отговор е описан в задачата.

Запомнете! Като действителен отговор на съответната задача се приема само този, отбелязан със знака **X**.

Някои задачи изискват не само познаване на учебното съдържание, но и логическо мислене, затова четете внимателно условията на задачите, преди да посочите някой отговор за верен.

Не отделяйте много време на въпрос, който Ви се струва труден, върнете се на него по-късно, ако Ви остане време.

Тестът е с продължителност ..... астрономически часа.

ПОЖЕЛАВАМЕ ВИ УСПЕШНА РАБОТА!

Б) Методически указания за комисията за подготовка и оценяване на изпита – част по теория на професията, за разработването и оценяването на писмения тест:

Броят и равнището на тестовите задачи по всеки критерий се определят съобразно равнището, на което трябва да бъде усвоено съответното учебно съдържание, като общият брой задачи по всеки критерий трябва да носи максималния брой точки.

а) Таксономия на Блум— равнища и примерни глаголи

Равнище	Характеристика	Глаголи
I. Знание 0 – 2 точки	Възпроизвеждане и разпознаване на информация за понятия, факти, дефиниции	Дефинира, описва, посочва, изброява, очертава, възпроизвежда, формулира, схематизира
II. Разбиране 0 – 4 точки	Извличане на съществен смисъл от изучаваната материя. Интерпретация и трансформиране на информацията с цел нейното структуриране	Преобразува, различава, обяснява, обобщава, преразказва, решава, дава пример за..., сравнява
III. Приложение 0 – 6 точки	Пренос на нови знания и умения при решаване на проблемна или аварийна ситуация. Способност за използване на усвоената информация и формираните умения	Изчислява, демонстрира, открива, модифицира, разработва, свързва, доказва
IV. Анализ	Разкриване на взаимовръзки, зависимости, тенденции и формулиране на изводи и заключения	Разделя, подразделя, диференцира, различава, представя графично, определя, илюстрира, прави заключения и изводи, обобщава, избира, разделя, подразделя
V. Синтез	Творческо приложение на знанията за създаване на субективно нов продукт	Категоризира, комбинира, събира, съставя, създава, проектира, моделира, организира, планира, преподава, разпознава, генерира, реконструира, ревизира
VI. Оценка	Формулиране на оценъчни съждения на основата на предварително зададени критерии, подбор на собствени критерии за оценка и тяхната аргументация	Оценява, категоризира, критикува, доказва, интерпретира, оспорва, защитава, обобщава

б) Препоръчителни тестови въпроси и задачи според типа на отговора

- **1-ва група: въпроси и задачи със свободен отговор**
  - Въпроси и задачи за свободно съчинение
  - Въпроси и задачи за тълкуване.
- **2-ра група: въпроси и задачи за допълване (с полуоткрит отговор)**
  - Въпроси и задачи за допълване на дума или фраза, или елемент от чертеж/схема
  - Въпроси и задачи за заместване.

- **3-та група: въпроси и задачи с избран отговор**
  - Задачи с един или повече верни отговори
  - Въпроси за избор между вярно и грешно.